

ע"פ 24249/03/16 - רן אהרן כהן נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 24249-03-16 כהן נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:
בפני כבוד השופטת רונית בש
המערער רן אהרן כהן
נגד
המשיבה מדינת ישראל

פסק דין

1. ערעור המערער על החלטה מיום 2.11.15 שניתנה בתיק פ"ל 1296-03-12 ע"י כב' השופטת כרמית פאר גינת בבית משפט השלום לתעבורה בחיפה (להלן: בית משפט קמא) ולפיה נדחתה בקשת המערער לחזור בו מהודאתו (להלן: ההחלטה או החלטת בית משפט קמא). מכוח הודאתו הנ"ל הורשע המערער ביום 11.5.15 ע"י בית משפט קמא בעבירה של נהיגה בזמן פסילה, עבירה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א - 1981 ובעבירה של נהיגה ללא ביטוח, עבירה לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל - 1970. בית משפט קמא השית על המערער בגזר הדין מיום 31.1.16 עונש של מאסר על תנאי בן 6 חודשים לתקופה של 3 שנים, פסילה בפועל לתקופה של 6 חודשים, זאת החל מיום 15.3.16, פסילה על תנאי ל- 6 חודשים למשך 3 שנים וקנס כספי בסך 1500 ₪. המערער מבקש לבטל את החלטת בית משפט קמא, ובד בבד לבטל את פסק הדין הנ"ל ולהשיב את הדיון בפני בית משפט קמא לשלב עובר למתן תשובת המערער לכתב האישום, זאת על מנת לאפשר לו לטעון לחפותו.

כתב האישום

2. בעובדות כתב האישום, שהוגש בתיק הנ"ל בפני בית משפט קמא, נטען כי ביום 22.10.11, סמוך לשעה 01:50, נהג המערער ברכב פרטי מסוג טויוטה במפרץ חיפה, ברחוב חלוצי התעשייה ונעצר לביקורת על ידי שוטרים. נטען בכתב האישום כי המערער נהג, כאמור, בעודו פסול מלנהוג, לאחר שביום 11.4.11 נפסל בבית משפט השלום לתעבורה בעכו מלהחזיק או מלקבל רישיון נהיגה לתקופה של חודש, זאת בתיק תת"ע 959-03-11. עוד נטען בכתב האישום, כי המערער הפקיד את רישיונו בתיק בית המשפט ביום 2.10.11 וכן נטען כי המערער נהג במועד בו נעצר, כאמור לעיל, ללא פוליסת ביטוח בת תוקף.

הבקשה לחזרה מהודאה והחלטת בית משפט קמא בבקשה

3. המערער טען בבקשתו לחזרה מהודאה כי בגזר הדין, שניתן נגדו בתיק פ"ל 959-03-11 ביום 11.4.11 (להלן: התיק הקודם) לא צוין המועד לתחילת ריצוי עונש הפסילה שהוטל עליו, ולפיכך תקופת ריצוי הפסילה, בת השלושים

ימים, צריכה להיחשב מיום גזר הדין. עוד נטען בבקשה כי ביום 22.10.11, עת שנתפס המערער נוהג, לא ידע האחרון כי הוא פסול מלנהוג מאחר שסבר, כאמור, כי תקופת הפסילה, הסתיימה זה מכבר. הוטעם בבקשה כי לא ניתן לייחס למערער את המחשבה הפלילית לצורך הרשעתו בעבירה של נהיגה בפסילה. עוד הוטעם בבקשה כי ביום 24.10.11 הגיש המערער בתיק הקודם בקשה לחישוב תקופת הפסילה ובית משפט השלום בעכו (כב' השופט אבישי קאופמן), בהחלטתו מיום 4.10.11, קבע כי תקופת הפסילה תחושב מיום 2.10.11. המערער טען בבקשתו כי החלטתו הנ"ל של בית המשפט לתעבורה בעכו היא זו שיוצרת לכאורה מצב משפטי של נהיגה בזמן פסילה והיא הבסיס להגשת כתב האישום נגד המערער, זאת מאחר שההחלטה קבעה את תקופת ריצוי הפסילה בדיעבד.

4. בהחלטת בית משפט קמא מיום 2.11.15 שניתנה כאמור בבקשה הנ"ל הוטעם כי על פי הנטען בבקשת המערער, ידע האחרון ביום 29.8.11 על דבר פסילתו מלנהוג, שאז הגיש בקשה בתיק הקודם לבטל את פסק הדין והיא נדחתה בו ביום ע"י כב' השופט קאופמן, שהורה למערער להפקיד רישונו או להמציא אישור על מצב רישונו ואסר עליו לנהוג תום תקופת הפסילה. עוד צוין בהחלטה, כי המערער בבקשתו אישר כי מכוח ההחלטה מיום 29.8.11 ידע, כי עליו להפקיד רישונו. כן צוין בהחלטה כי מבקשת המערער עולה, כי ביום 2.10.11 הגיש לבית המשפט בתיק הקודם מסמך ממשרד הרישוי בדבר מצב רישונו, ולפיו רישיון הנהיגה שלו חודש עד ליום 29.6.19. המערער טען בבקשתו כי עד ליום 22.10.11 לא קיבל לידי החלטה שיפוטית בדבר המסמך הנ"ל שהגיש. בית משפט קמא ציין בהחלטה, כי בניגוד לטענה הנ"ל, מגלה עיון במסמכים שצירף המערער לבקשתו כי כבר ביום שהגיש המערער את המסמך, היינו ביום 2.10.11, ניתנה החלטה בתיק הקודם המורה למערער להבהיר מדוע אינו מפקיד את רישונו במזכירות לריצוי הפסילה אשר הוטלה עליו. לפיכך, קבע בית משפט קמא בהחלטה בנקודה זו, כי במועד בו נתפס המערער נוהג, ביום 22.10.11, היה המערער מודע לקיומו של גזר הדין בתיק הקודם וכן ידע כי הוא פסול מלנהוג וכי עליו להפקיד את רישונו, ובכל זאת עלה על ההגה בלי שהפקיד את רישונו ו/או תצהיר בדבר העדר רישיון נהיגה.

5. בית משפט קמא קבע בהחלטה כי טענתו של המערער, כי החלטת בית המשפט מיום 24.10.11, שניתנה בתיק הקודם, היא זו שיצרה מצב משפטי של נהיגה בזמן פסילה, אינה ברורה. הובהר כי למערער יוחסה עבירה של נהיגה בזמן פסילה בתיק שבפנינו מאחר שלא הפקיד את רישונו בתיק הקודם ולא כפועל יוצא של החלטת בית המשפט בתיק הקודם שחישבה את תקופת הפסילה בדיעבד.

6. עוד הוטעם בהחלטה, כי המערער היה מיוצג ע"י עורך דין לאורך כל ניהולו של התיק, וכי ביום 11.5.15 הודה המערער בעובדות כתב האישום, לאחר שכתב האישום הוקרא לו באמצעות סנגורו ונקבע מועד לטיעונים לעונש ליום 13.7.15. בית משפט קמא ציין בהחלטה, כי אם סבר המערער באמת ובתמים כי אינו חפץ להודות בעובדות, לא היה ממתין ומבקש לחזור בו מהודאתו בשלב בו אמורים הצדדים לטעון לעניין העונש, ובפרט כשהמערער היה מיוצג על ידי עורך דין מתחילתו של ההליך. בית משפט קמא הוסיף וציין, כי לרשות המערער עמדו שלוש שנים מפתחת התיק לצורך התייעצות עם עורך דינו ובחירת הדרך הראויה להתנהלות בתיק זה.

7. לפיכך, נדחתה הבקשה לחזרה מהודאה, תוך קביעת בית משפט קמא בהחלטה, כי לא מתקיימות במקרה זה נסיבות חריגות המאפשרות למערער לחזור בו מהודאתו, שכן לא נפל פגם כלשהו באופן בו נמסרה הודאתו של המערער ואין בטענות המערער כדי לאפשר לו לחזור מהודאתו.

טענות המערער

8. לטענת המערער, החלטת הפסילה שניתנה ביום 24.10.11 בתיק 959-03-11 (התיק הקודם) המהווה פסילה בפועל בדיעבד מיום 2.10.11 היא מוטעית או בטלה והיא שיצרה מצב משפטי עובדתי, לפיו הוגש כתב האישום בתיק שבפנינו. המערער טוען בנקודה זו, כי לו הייתה ניתנת בתיק הקודם החלטה ברורה ביום 29.8.11, המורה למערער להגיש תצהיר כי אין בידו רישיון נהיגה, היה התצהיר מוגש מיד. לטענת המערער, הטעות במצב הדברים הביאה לכך שלא הוגש תצהיר עובר ליום 24.10.11. נטען כי התנהלותו של המערער בפניות חוזרות לבית המשפט ובפניותיו החוזרות לרשות הרישוי, סותרות את קיום המחשבה הפלילית המיוחסת לו בכתב האישום שבפנינו.

9. המערער מציין כי סבר ביום 29.8.11 כי תקופת הפסילה הסתיימה לאחר חודש מאחר שלא היה לו הרישיון המקורי שעוכב בידי משרד הרישוי, הרי שיש לראות בכך משום קיום גזר הדין שניתן בתיק הקודם ביום 11.4.11.

10. באשר לבקשת המערער לחזרה מהודאה, טוען המערער כי רק בשלב הטיעונים לעונש הובהר להגנה, לראשונה, כי חלק מהחומר אשר יש בכוחו לשמוט את הקרקע מתחת להרשעת המערער, לא מצוי בחזקתה-הבקשות והחומר בתיק הקודם.

11. לטענת המערער, בית משפט קמא שגה בכך שלא בחן את בקשתו לחזרה מהודאה על פי העובדות ולא נתן דעתו לטיעוני ההגנה מן הצדק. המערער מוסיף וטוען, כי בית משפט קמא נתפס לכלל טעות עת שלא מצא בכל האמור בבקשתו ולו ספק בדבר העדר כוונה פלילית של המערער, כפי שעולה מהמסמכים להם נחשף המערער בשלב הטיעונים לעונש. לטענת המערער, היה על בית משפט קמא לאפשר לו לחזור בו מהודאתו כדי לדון בראיות מחדש, בהינתן טענותיו שגובו בהחלטות שיפוטיות. המערער שב ומדגיש כי ההחלטה בתיק הקודם מיום 24.10.11 קבעה מועד חדש לפסילת המערער בדיעבד. בדיון בפניו נטען, בנוסף, על ידי ב"כ המערער כי בא כוחו הקודם של המערער שהגיש את הבקשה ביום 24.10.11 כתב, על דעת עצמו, את האמור בבקשה. אציין כבר עתה כי דין הטענה הנ"ל להידחות על הסף, זאת נוכח העובדה שלא צורפה, כנדרש, במסגרת הערעור בתיק זה, עמדת בא כוחו הקודם של המערער.

12. המערער סבור כי יש לקבל את גרסתו המגובה לטענתו במסמכים בדבר טעות במצב הדברים ולקבוע כי לא הוכח היסוד הנפשי הנדרש להרשעתו בעבירה של נהיגה בזמן פסילה ובד בבד לבטל את הרשעתו בדיון.

טענות המשיבה

13. ב"כ המשיבה בדיון בפניו ביקשה לדחות ערעורו של המערער, תוך שהטעימה כי היא סבורה כי לא נפל פגם בהחלטת בימ"ש קמא, אשר לא אפשרה למערער לחזור בו מהודייתו, זאת נוכח העובדה שלא התקיימו הנסיבות המיוחדות המצדיקות חזרה מהודיה.

14. באת כוח המשיבה ציינה כי המערער הורשע, על פי הודאתו, כשהוא מיוצג ע"י בא כוחו הנוכחי, אשר כלל העובדות היו מונחות בפניו. באת כוח המשיבה הבהירה, כי בימ"ש קמא בחן את המסמכים עליהם התבסס המערער בבקשתו לחזור בו מהודייתו והגיע לכלל מסקנה, כי במסמכים אלה יש כדי ללמד כי המערער היה מודע לכך שהוא נמצא בפסילה. עוד נטען כי המערער, בהצהרתו המפורטת מיום 24/10/2011, הצהיר כי קיבל את הזימון לדיון מיום 11/04/2011, במסגרתו ניתן גזר הדין בו הושתה עליו הפסילה, אולם איבד את הזימון. מכאן, ביקשה באת כוח המשיבה להסיק, כי המערער הודה שזומן כדין ולפיכך לא נפל פגם בפסק הדין שניתן נגדו בשנת 2011. עוד נטען, כי לכל הפחות ביום 29/08/2011 נודע למערער בדבר פסילתו, שאז הגיש המערער בקשה להקל בעונש שהושת עליו. באת כוח המשיבה הוסיפה וציינה, כי המערער בבקשתו בכתב לחזור בו מהודייתו, שהוגשה בפני בימ"ש קמא ביום 11/05/2015, אישר כי ביום 29/08/2011, הבין לראשונה כי עניין הפסילה יחל מיום הפקדת הרישיון או הגשת הצהרה בנוגע לרישיונו. עוד ציינה באת כוח המשיבה, כי ביום 02/10/2011, הגיש המערער בפני בית המשפט את אישור משרד הרישוי בדבר מצב רישיונו וכן כי המערער אישר בבקשתו לחזור בו מהודייתו, כי לאחר הגשת האישור הנ"ל של משרד הרישוי, נאמר לו בבית המשפט כי יכול ויינתנו ע"י בית המשפט הנחיות נוספות וכי עליו להמתין לתשובה. לפיכך, טענה באת כוח המשיבה, כי על אף שטוען המערער כי לא קיבל את החלטת ביהמ"ש מיום 02/10/2011, הרי שידע שעניין הרישיון לא נפתר ושעדיין לא ניתנה החלטה בעניין זה.

15. מכל המקובץ לעיל, ביקשה באת כוח המשיבה להסיק כי המערער מנוע מלטעון כי סבר שהוא רשאי לנהוג וכי אינו מצוי בפסילה. באת כוח המשיבה הטעימה כי האישור של משרד הרישוי מיום 02/10/2011, הווה משום תחליף להפקדת רישיון הנהיגה, מה גם שהמערער ביקש מבית המשפט לחשב את עניין הפסילה מאותו מועד, בקשה לה נעתר בית המשפט. לפיכך, טענה באת כוח המשיבה, כי אין כל ממש בטענת המערער בדבר טעות במצב הדברים וביקשה לדחות את ערעורו.

דיון והכרעה

16. חזרתו של נאשם מהודאתו מוסדרת בסעיף 153(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 (להלן: החסד"פ) המורה כך:

"הודה הנאשם בעובדה, אם בהודיה שבכתב לפני המשפט ואם במהלך המשפט, רשאי הוא בכל שלב של המשפט לחזור בו מן ההודיה, כולה או מקצתה, אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שיירשמו".

חזרה מהודאה טעונה אפוא קבלת רשותו של בית המשפט והיא תתאפשר רק בהתקיימם של "נימוקים מיוחדים שיירשמו".

17. ומהתם להכא:

השאלה הנשאלת במקרה שבפנינו הינה - האם מתקיימים בנידון דין נימוקים מיוחדים המצדיקים העתרות לבקשת

המערער לחזור בו מהודאתו ולבטל את פסק דינו של בית משפט קמא?

אקדים ואציין כבר עתה כי, לידי, התשובה לשאלה הנ"ל הינה שלילית, זאת כפי שיפורט בסעיפים הבאים.

18. המערער היה מיוצג לאורך כל ההליך בפני בית משפט קמא. יתרה מכך, בא כוחו הנוכחי של המערער ייצג אותו בדיון ביום 11.5.15, במסגרתו הודה המערער בעובדות כתב האישום והורשע בדין. עוד יצוין בנקודה זו, כי ממועד הגשת כתב האישום ועד למועד הודאת המערער בעובדות כתב האישום חלפה תקופה של יותר משלוש שנים, במסגרתה יכול היה המערער להידרש למלוא החומר בתיק הקודם. אין בידי לקבל את טענת המערער, לפיה לא הומצא לו על ידי המדינה החומר מהתיק הקודם, לרבות בקשותיו, שהרי עסקין בבקשות שהוגשו על ידי המערער עצמו ואמורות להיות בחזקתו ובשליטתו.

19. עוד אוסיף כי בחינת בקשותיו של המערער בתיק הקודם, כמו גם ההחלטות שניתנו בהן, מלמדת כי אין במסמכים הנ"ל כדי לבסס את טענת המערער לפיה לא היה מודע לכך שהוא נוהג בפסילה. אתחיל בכך, שהמערער בהצהרתו, במסגרת בקשתו בתיק הקודם שהוגשה ביום 24.10.11, הצהיר כי קיבל את הזימון לדיון ביום 11.4.11, במהלכו ניתן נגד המערער פסק הדין, בהיעדרו, אשר הורה, בין היתר, במסגרת גזר הדין, בדבר פסילתו של המערער מלנהוג לתקופה של חודש ימים. לפיכך, נוכח זימונו כדין של המערער, לא נפל פגם בגזר הדין שהשית על המערער את עונש הפסילה הרלוונטי לעניינו, כפי שטענה ב"כ המשיבה בדיון בפני ובצדק.

20. לא זו אף זו, בתיק הקודם הגיש המערער ביום 29.8.11 בקשה להקלה בעונש שהושת עליו בגזר הדין הנ"ל. בית המשפט בהחלטתו הדוחה את הבקשה הנ"ל, שניתנה ביום 29.8.11, קבע בשולי ההחלטה את הדברים הבאים: "הנאשם [המערער] יפקיד מיידית את רישיונו במזכירות ואם אינו מחזיק ברישיון נהיגה תקף, יגיש אישור משרד הרישוי על מצב רישיונו. בכל מקרה, אסורה הנהיגה על הנאשם עד סיום תקופת הפסילה בתיק".

21. מהאמור בהחלטה הנ"ל מיום 29.8.11 הננו למדים כי המערער ידע למצער החל מיום 29.8.11 בדבר עונש הפסילה שהושת עליו בגזר הדין בתיק הקודם וכן כי הובהר למערער, בהחלטת בית המשפט בתיק הקודם, כי עליו להפקיד מיידית את רישיונו במזכירות בית המשפט או לחילופין אישור משרד הרישוי בדבר מצב רישיונו, וכי אסורה עליו הנהיגה עד סיום תקופת הפסילה בתיק הקודם.

22. זאת ועוד, המערער הגיש ביום 2.10.11 בתיק הקודם את אישור משרד הרישוי בדבר מצב רישיונו. המערער טען כי החלטת בית המשפט שניתנה במועד הנ"ל בעקבות הגשת האישור הנ"ל (בהחלטה נקבע: "על פי האישור שהגיש הנאשם, רישיונו חודש בחודש ינואר 2011. הנאשם יבהיר מדוע לא יפקיד את רישיונו במזכירות לריצוי הפסילה שהוטלה עליו"), לא הומצאה לו אלא לאחר מועד ביצוע העבירה על פי כתב האישום. דא עקא, שהיה על המערער להמתין למתן החלטת בית המשפט בתיק הקודם נוכח הפקדת אישור משרד הרישוי וכל עוד לא ניתנה, היה על המערער, בנסיבות העניין, לראות עצמו כמצוי בפסילה, מה גם שהמערער בבקשתו שהוגשה בתיק הקודם ביום 24.10.11 ביקש לחשב את תקופת הפסילה מיום הגשת המסמך של משרד הרישוי, היינו מיום 2.10.11.

23. ממקרא המסמכים הנ"ל בתיק הקודם לא נהירה טענת המערער, לפיה קמה לו טענת הגנה של "טעות במצב הדברים" ולפיה לא התבסס היסוד הנפשי לצורך הרשעתו של המערער בעבירה של נהיגה בזמן פסילה. ודוק, המסמכים בתיק הקודם משמיטים את הבסיס לטענתו של המערער כי בעת הרלוונטית, עת שנעצר ע"י השוטרים, סבר שהוא רשאי לנהוג ברכב ולא ידע שהוא מצוי בפסילה.

24. לפיכך, נוכח כל האמור לעיל, צדק בית משפט קמא עת שהחליט, בהיעדרם של נימוקים מיוחדים, כנדרש בסעיף 153(א) לחסד"פ, לדחות את בקשת המערער לחזור בו מהודאתו והותיר את הרשעת המערער בדין על כנה.

25. סיכומו של דבר, הריני לדחות את הערעור.

המערער יפקיד את רישיון הנהיגה שלו במזכירות בית משפט קמא עד ליום 31/5/16 בשעה 12:00, שאז יחל ריצוי עונש הפסילה שהושת על המערער בגזר דינו של בית משפט קמא.

המזכירות תמציא העתק מפסק הדין לב"כ הצדדים.

ניתן היום, ב' אייר תשע"ו, 10 מאי 2016, בהעדר הצדדים.